

॥ श्री सद्गुरु प्रसन्न ॥

- संपादकाचे बोल -

(वृत्त निवदेन)

(वर्ष ९१) आश्विन ते मार्गशीर्ष शके १९४१
जानेवारी ते मार्च २०२० (संयुक्तांक ४ ते ६)

९१ व्या वर्षाच्या दुसऱ्या त्रैमासिकाचा हा अंक वाचकांच्या हाती सुपुर्द करण्यास
अत्यानंद होत आहे. श्री गुरुकृपेनेच हे शक्य झाले आहे.

(सप्टेंबर, ऑक्टोबर, नोव्हेंबर)

(भाद्रपद, आश्विन, कार्तिक मासांतील कार्यक्रमांचा गोषवारा)

(सप्टेंबर - भाद्रपद महिना)

सोमवार, दि. २.९.२०१९ (भाद्रपद शुद्ध चतुर्थी)ला श्री गणेश चतुर्थी होती.

प्रातःस्मरणाचे वेळी स्तवन व प्रार्थना करण्यात आली.

सोमवार, दि. ९.९.२०१९ (भाद्रपद शुद्ध एकादशी) श्री निरंजन रघुनाथ स्वामी महाराज पुण्यतिथी दिन होता. सकाळी ७ वाजता स्तवन व प्रार्थना करण्यात आली.

शनिवार, दि. १४.९.२०१९ (भाद्रपद कृष्ण प्रतिपदा) सदगुरु श्री दादाभाई महालय दिन होता. प्रातःस्मरणाचेवेळी स्तवन व प्रार्थना केली गेली. ११.३० वाजता गुरुपादुकास एकादशणी करण्यात आली. त्यावेळी नित्याच्या म्हणजे 'माझी देव पूजा.'

बुधवार, दि. २५.९.२०१९ (भाद्रपद शुद्ध एकादशी - इंदिरा एकादशी) रोजी श्री बलभीम महाराज पुण्यतिथी होती. प्रातःस्मरणानंतर स्तवन व प्रार्थना करण्यात आली.

'मनी भाव जाणू नि माझा' ह्या पदानंतर 'तू माझी माऊली, अर्पियला नीजप्राण' ही पदे म्हणण्यात आली.

(ऑक्टोबर - आश्विन महिना)

रविवार, दि. २९.९.२०१९ (आश्विन शुद्ध प्रतिपदा) रोजी घटस्थापना होती.

प्रातःस्मरणानंतर स्तवन व प्रार्थना करण्यात आली. प्रतिपदा ते नवमीपर्यंत सायंकाळी ५ वाजता श्री दुर्गास्तोत्र; त्यानंतर नवरात्रोपसना व 'कळौ चंडी विनायको'चे वाचन करण्यात आले.

मंगळवार, दि. ८.१०.२०१९ (आश्विन शुद्ध दशमी - दसरा) रोजी होताच सद्भक्ती प्रसारक मंडळींचा वाढदिवस होता. ११.३० वाजता एकादशणी केली गेली. मंगळवार दि. ८.१०.२०१९ (विजया दशमीला) झालेल्या एकादशणीचेवेळी म्हटलेली पदे अनवधानाने लिहावयाची राहून गेली. क्षमस्व. पुढे ती पदे देत आहे. १) माझी देवपूजा, देवपूजा. २) मनोभाव जाणुनि माझा ३) येई येई रामराया । डोई ठेविन तुझ्या पाया ४) मम हृदय गगन - रवि उघड करील त्या गुरुला मी नमी ।। ५) गुरुवरां आहे, अनाथ मी आहे ६) आठवू किती उपकार श्री गुरुचे आणि शेवटी ७) नवविधा भजन घडे । तुझिये स्वरूपी प्रीती घडो ।। ही प्रार्थना म्हणण्यात आली. सायंभजनानंतर प्रवचन वाचन झाले. त्यानंतर सोने वाटप झाले. सायंकाळी ६.३० वाजता पालखी मिरवणूक निघाली. ही पालखी सारस्वत कॉलनी व हिंदू फ्रेंड्स सोसायटीमधून प्रस्थान करते.

निवेदन - २

आपल्या सद्भक्ती प्रकाश ह्या त्रैमासिकातून भक्तांचे, त्यांच्या मित्रमंडळी, नातेवाईकांचे, किंवा त्यांच्या वरिष्ठ पिढीतील लोकांचे अनुभव, आठवणी आपण प्रसिद्ध करण्यासंबंधीचे आवाहन अलीकडेच ह्या त्रैमासिकातूनच करण्यात आले. पण अजूनही फारसा काही प्रतिसाद आलेला दिसत नाही.

कदाचित् सदर आवाहन नजरेतून निसटले असेल किंवा एखादी आठवण आहे पण ती सद्भक्ती प्रसारक मंडळापर्यंत कशी पोहोचवायची असा प्रश्न पडला असण्याची शक्यता आहे.

तरी, सर्व सद्भक्तांना पुन्हा एकदा आवाहन करीत आहोत, की त्यांनी त्यांजकडे असलेल्या आठवणी आमचेकडे पाठवाव्यात. अती सोपा उपाय म्हणजे इंटरनेटद्वारा पाठवाव्यात. ✨ ✨

लिखाणासंबंधी काही अडचण असल्यास, केवळ मुद्दे पाठवून द्यावेत. विस्तार येथे संपादकमंडळ करेल. प्रत्येक आठवणीसोबत आठवण कुणाची, कुठल्या स्थळी, कुठल्या प्रसंगीची ते जरूर कळवावे. तारीख, वाराचे तपशील नसल्यास निव्वळ कालखंड कळवावा.

ह्या अश्या आठवणी आपणा सर्व भक्तांना, विशेषतः भावी पिढीला नक्कीच उपयोगी पडतील. हा एक अध्यात्मिक खजिना आपल्याला भरून ठेवायचा आहे आणि श्रीगुरुंचे ऋण ह्या सेवेद्वारे अंशतः फेडावयाचे आहे. ह्या आवाहनाला आपणा सर्व सद्भक्तांचा उत्तम प्रतिसाद लाभेल अशी खात्री आहे.

नागानंद निळेश्वर (दू. भ्र. ९८२१२७०७७२) - E-mail: nileshwar@rediffmail.com

अरुण विजयकर (दू. भ्र. ९२२३२२२२४५) - E-mail: arunvijaykar@gmail.com

✨ ✨ Note: E-mail ID: sadbhktiprasarkmandali@gmail.com

टीप: एखादा अनुभव किंवा एखादी आठवण त्रैमासिकात केव्हा छाप्याची अथवा छाप्याची की नाही हे ठरविण्याचे सर्व हक्क संपादक मंडळकडे राखून ठेवले आहेत.

ब) भक्तिगीते :

१) 'ब्रह्मा, विष्णु, महेशा' - गायक - श्री. संतोष नायर

२) 'गुरुरायारे करी दयाराम' - गायिका - श्रीमती अमृता नातू

३) 'घाली पंखाखाली' - गायक-गायिका - श्रीमती अमृता नातू, श्रीमती स्वाती उन्नीथन, श्री. जयंत पिंगुळकर, श्री. संतोष नायर

बासुरी - श्री. आय.डी.राव

विशेष आभार सुप्रसिद्ध संगीतकार श्री. संतोष नायर ह्यांचे. ज्यांनी वरील तिन्ही गाण्यांना स्वरबद्ध केले. स्वरमिश्रित केले. कुशलतापूर्वक मांडणी केली आणि शेवटी रेकॉर्डिंग केले. मूळ चालींमध्ये अगदी योग्य तो किंचित बदल करून स्वरांचा साज चढवला. जेणेकरून त्या त्या गीताचा अपेक्षित भाव त्या स्वर रचनेत उतरला आहे. हे श्रोत्यांच्या लक्षात येईल.

सुप्रसिद्ध गायक श्री. साईराम अय्यर ह्यांनी अत्यंत मौलिक सूचना देऊन सर्वगीते अप्रतिम होतील याकरिता मार्गदर्शन केले. त्याबद्दल त्यांचे देखील आभार.

क) संदर्भ :

आता अॅड. शैलेश दळवी ह्यांचे आभार मानणे क्रमप्राप्त आहे. वरील श्री. संदेश शिंगोटे आणि श्री. संतोष नायर हे ह्यांचे मित्र आहेत आणि अॅड. शैलेश दळवी ह्यांच्या विनंतीवरूनच त्या दोघांनी आपल्या सद्भक्ती मंदिराच्याकामाची जबाबदारी स्वीकारली. अॅड. शैलेश दळवी हे वेळोवेळी स्वतः दोन्ही कामांची प्रगती पाहण्याकरिता आणि काही मदत हवी असल्यास ती देण्याकरिता आपला मूल्यवान वेळ देत असत हे नमूद करावेसे वाटते.

अॅड. शैलेश दळवी ह्यांच्या भगिनी अॅड. अपर्णा दळवी ह्यांचेसुद्धा आभार. उपरोक्त तिन्ही भक्ती गीतांची प्राथमिक तयारी अत्यंत मन लावून अपर्णाजींनीच केली होती आणि त्यांनी हा ठेवा श्री. संतोष नायर ह्यांच्याकडे यशस्वीपणे सुपुर्द केला.

दळवी बंधू-भगिनी ह्यांना धन्यवाद आणि त्यांच्या माता-पित्यांना प्रणाम.

प.पू. गुरुवर्य श्री भाईचा पुण्यतिथ्योस्तव

रविवार दि. १३.१०.२०१९ रोजी (आश्विन - कोजागिरी पौर्णिमा) होती. सकाळी ७ वाजता स्तवन व प्रार्थना केली गेली. सायंकाळी ५ वाजता गुरुवर्य श्री भाईच्या प्रथम पुण्यतिथी दिनी झालेल्या सदगुरु श्री दादाभाईच्या प्रवचनाचे वाचनास प्रारंभ झाला. सायंकाळी ७ वाजता श्रीकृष्ण शक्तीपर पदे म्हणून रासलिलाभिनय झाला.

सोमवार दि. १४.१०.२०१९ रोजी (आश्विन वद्य प्रतिपदा) सायंकाळी ५.३० वाजता गुरुवर्य श्री भाईच्या ध्वनिमुद्रित पदांचे श्रवण झाले.

मंगळवार दि. १५.१०.२०१९ रोजी (आश्विन वद्य द्वितीया) सायंकाळी ६ वाजता नामसंकीर्तन झाले व सर्वांनी सुमधुर पदे म्हटली.

बुधवार दि. १६.१०.२०१९ रोजी (आश्विन वद्य तृतीया) रोजी गुरुवर्य श्री भाईचा पुण्यतिथी दिन होता. प्रातःस्मरणानंतर स्तवन व प्रार्थना झाली. त्यानंतर गुरुपादुकास एकादशणी करण्यात आली. त्यावेळी १) माझी देवपूजा, देवपूजा २) मनोभाव जाणुनि माझा ३) अबोला कां रे धरिसि ४) तुजहुनि कोणी नसे मज थोर गुरुजी ५) मी बाळ तू जननी सदगुरुमाते ६) जसी पक्षिणी, पक्षहीन पिलांते । मुखी अन्न घालुनि रक्षी तयांते ।। नंतर ७) करी रे दया, दयाळा । प्रसन्न होऊनि धरी हृदया ।। ही प्रार्थना म्हणण्यात आली. त्यानंतर ब्राह्मण सुवासिनी संतर्पण झाले व सर्व सद्भक्तांना महाप्रसादाचा लाभ मिळाला.

सायंकाळी ५ वाजता चरित्र वाचन झाले. त्यावेळी १) सदगुरु मनमोहना, श्री सदगुरु सनातना २) रामा तूं येई मग हृदयी वास करी ३) तुजहुनि कोणी नसे मज थोर गुरुजी ४) आस इतुकी उरली की । मिठी मारीन सदगुरुसि ।। ५) सदगुरु आई । कां ग विसरशी मला ६) त्याचे गुण मी किती तरी वानूं । माझ्या आनंदाचा भानू ७) टाकियला निजभार रामा ।। ही प्रार्थना शेवटी म्हणण्यात आली. ह्याच दिवशी श्री बाळकुंद्रीमहाराज पुण्यतिथी दिनसुद्धा होता. रात्री ८.३० वआजता शेजोत्सव संपन्न झाला व ह्या दिवसाची सांगता झाली.

गुरुवार दि. १७.१०.२०१९ रोजी (आश्विन कृष्ण चतुर्थी)ला समाप्ती दिन होता. गुरुवर्यांनी आम्हा अज्ञ बालकांची सेवा गोड मानून घ्यावी अशी कळकळीची प्रार्थना करण्यात आली.

गुरुवार दि. २५.१०.२०१९ रोजी (आश्विन वद्य द्वादशी) गुरुद्वादशी होती. सकाळी ७ वाजता स्तवन व प्रार्थना करण्यात आली. ११.३० वाजता एकादशणी

झाली. त्यावेळी १) माझी देवपूजा, देवपूजा २) मनोभाव जाणुनि माझा ३) गुरुचे भजन, हेंचि माझे ध्यान । तेंचि पूर्ण ज्ञान जाण माझे ४) आठवूं किती उपकार श्री गुरुचे । भक्त मनोरथ पूर्ण कराया रूप धरि साकार ।। ५) सदगुरुसारिखा सोयरा जिवलग । तोडिल उद्वेग संसाराचा ।। ६) अहो ! सदगुरुची कृपा तेणे दाखवी स्वरूपता ७) आणि माऊलीसी पान्हा प्रेमाचा फुटला घेऊन जवळ मुखालवी ही प्रार्थना करण्यात आली. सायंकाळी ५.३० वाजता गुरुद्वादशीनिमित्त झालेल्या गुरुवर्य श्री भाईच्या प्रवचनाचे वाचन झाले. रात्री ८.३० वाजता पालखी मिरवणूक निघाली. पालखीसमोर सुंदर पदे म्हटले गेली व फटाक्यांची आतिषबाजी करण्यात आली.

रविवार दि. २७.१०.२०१९ रोजी (आश्विन वद्य चतुर्दशी)ला नरक चतुर्दशी होती. प्रातःस्मरणाचे नंतर स्तवन व प्रार्थना झाली. सकाळी १० वाजता श्री रामेश्वर मंदिरात 'उद्धव गोपी' गीताचे सामुदायिक भजन व प्रार्थना झाली.

कार्तिक - नोव्हेंबर महिन्यातील उत्सव

सोमवार २८.१०.२०१९ (कार्तिक शुद्ध प्रतिपदा) रोजी बलिप्रतिपदा होती. सकाळी ७ वाजता स्तवन व प्रार्थना केली गेली. सकाळी १० वाजता सुखासनानिमित्त झालेल्या सदगुरु श्री दादाभाईच्या प्रवचनाचे वाचन झाले. ११.३० वाजता एकादशणी झाली. त्यावेळी १) माझी देवपूजा, देवपूजा २) मनभाव जाणुनि माझा ३) बंधू-भगिनींनो आज बाळदिनी । एकवटनि व्हा एकरुप हरि ४) मागतां भिकारी झालो तुझे द्वारी । देई मज हरि कृपादान ।। ही प्रार्थना शेवटी म्हणण्यात आली.

शुक्रवार ८.११.२०१९ (कार्तिक शुद्ध एकादशी) प्रबोधिनी एकादशी होती. सकाळी ७ वाजता स्तवन व प्रार्थना झाली. सायंकाळी ५ वाजता 'पंढरीचा प्रसाद मेवा' ह्या सदगुरु श्री दादाभाईच्या प्रवचनाचे वाचन व इतर पदे म्हणण्यात आली.

सोमवार ११.११.२०१९ (कार्तिक शुद्ध चतुर्दशी) वैकुंठ चतुर्दशी होती. गुरुवर्य श्री भाईचा अस्थि विसर्जन दिन होता. प्रातःस्मरणानंतर स्तवन व प्रार्थना झाली. ११.३० वाजता एकादशणी केली गेली. त्यावेळी १) माझी देवपूजा, देवपूजा २) मनोभाव जाणुनि माझा ३) आस तुझी सदगुरु नाथा । नावडे आणिकाची वाती ४) आस इतुकी उरली की । मिठी मारीन सदगुरुसि ।। ५) गुरुचे भजन, हेंचि माझे ध्यान । तेंचि पूर्ण ज्ञान जाण माझे ।। ६) तुजुनि कोणी नसे मग थोर । गुरुजी ७) येई येई रामरक्षा । डोई ठेवीन तुझे पाया ।। ८) दास्य ते प्रभू तुझ्या चरणाचे । माधुर्य दे त्व दैव्याचे । आणि शेवटी ९) अर्पियला निजप्राण देवा ही प्रार्थना म्हणण्यात आली. कमळे वाटण्याचा कार्यक्रम झाला.

विशेष उल्लेख करण्यासारखी बाब म्हणजे श्री नारायण महाराज जालवणखर, श्री भाई आणि श्री दादाभाई ह्यांनी रचलेली अनुक्रमे गुरुरायारे करी दयाराम, ब्रह्मा विष्णू महेशा आणि घाली पंखाखाली ही तीन दैवी गीते ह्या वेबसाईटवर लोड करण्यात आली आहेत.

ही गीते सादर करण्यात काही सुप्रसिद्ध गायक, गायिकांनी, वादकांनी आणि संगीत दिग्दर्शकांनी हातभार लावला आहे. त्यांचा ऋणनिर्देश ह्याच त्रैमासिकात स्वतंत्रपणे देण्यात आला आहे.

वाचकांना विनंती आहे की त्यांनी आपली वेबसाईट जरून पाहून आनंद घ्यावा. काही वाङ्मय हवे असल्यास किंवा काही शंका असल्या वेबसाईटवर आमच्याशी संपर्क साधावा.

ता.क. : संपूर्ण वर्षभराची कार्यक्रम पत्रिकाही मराठी पंचांगाप्रमाणे तिथींवर आधारीत आहे. वाचकांना सूचना आहे की दरवर्षीच्या इंग्रजी कॅलेंडरप्रमाणे त्यांनी तिथीवार तारखा बघून सद्भक्ती मंदिरातील उत्सव महोत्सवांच्या तारखा निश्चित कराव्यात. काही शंका असल्यास आम्हाला वेबसाईटवर प्रश्न विचारावेत.

ऋणनिर्देश

अ) अंकेक्षण :

अंकेक्षण (Digitization) करण्यात श्री. संदेश शिंगोटे आणि त्यांचे सहकारी, कांदिवली (पश्चिम), मुंबई ह्यांची मदत झाली. त्यांच्या सहकाऱ्यांनी जवळ जवळ दोन महिने अथक मेहेनत घेऊन पन्नास हजाराहून अधिक पृष्ठे अंकेक्षित केली. आता हे सर्व वाङ्मय आपले संग्रही सुरक्षित आहे.

ह्या संग्रहात श्री भाई आणि श्री दादाभाई ह्यांची प्रवचने आहेत. श्री नारायण महाराज जालवणकर, श्री बाबा, श्री भाई आणि श्री दादाभाई ह्यांच्या ग्रंथांची, विविध पुस्तकांची सूची देखील बनवण्यात आली आहे. इतर संतांच्या वाङ्मयाची सूची देखील लवकरच बनवली जाईल. त्यात श्री वामन पंडित महाराजांचे वाङ्मय प्रामुख्याने आहे.

फार महत्त्वाची सेवा श्री. संदेश शिंगोटे आणि त्यांच्या समूहाकडून घडली आहे. आम्ही त्यांचे सदैव ऋणी राहू.

निवेदन

श्री दत्तगुरुंच्या कृपेने आणि प्रेरणेने श्रीदादाभाईंच्या पुण्यतिथी दिनाच्या म्हणजे २१ मार्च २०१९ रोजी धुली वंदनाच्या शुभमुहूर्तावर आपले संकेत स्थळ, म्हणजे वेबसाईट www.sadbhaktimandir.com उदयाला आली.

प्रारंभ काळात सद्भक्ती मंदिराविषयी फक्त प्राथमिक माहिती देण्यात आली होती. पुढे वर्षभरात वेबसाईटने फार छान आणि थोडे व्यापक रूप घेतले.

सध्या आपल्या वेबसाईटवर सद्भक्ती मंदिरातील काही फोटो, सद्गुरु श्रीभाई ऊर्फ श्री रामचंद्र शंकर टाकी ह्यांचे श्रीरामेश्वर मंदिर आणि सरस्वतीबाग ह्यांच्या स्थापनेकरिता झालेले योगदान ह्या विषयाचा त्रोटक इतिहास, सद्भक्ती प्रसारक मंडळाची ६० वर्षे पूर्ण झाली तेव्हा, म्हणजे इ.स. १९८२ साली प्रसिद्ध केलेला अहवाल, सध्याची कार्यकारिणी सद्भक्ती मंदिराशी निगडीत संतपरंपरा, संपूर्ण वर्षभराची कार्यक्रम पत्रिका, चौकशी कक्ष, दूरवरच्या भक्तांना काही दान पाठवायचे असेल तर त्या संबंधी माहिती आणि आमच्या मंडळाशी संपर्क करायचा असल्यास किंवा सद्भक्ती मंदिरात यायचे असल्यास त्या करिता मार्गदर्शनपर नकाशा अशी सर्व माहिती देण्यात आली आहे.

श्री गुरुकृपेने आपल्या सद्भक्ती मंदिरात असलेले समग्र वाङ्मय आता अंकेक्षण करून (Digitization) सुरक्षित करण्यात आले आहे.

वर उल्लेख केलेल्या सद्भक्ती मंदिराच्या संतपरंपरेत सर्व संतांचे फोटो देण्यात आले आहेत.

(श्री नारायणबाबा रत्नागिरीकरांचा फोटो किंवा त्यांच्या विषयी विस्तृत माहिती उपलब्ध नाही. वाचकांपैकी कुणाकडे असल्यास कृपया आमच्याकडे पाठवून द्यावी.)

संतांच्या फोटोवर 'क्लिक' केल्यावर त्या त्या संतांचे त्रोटक चरित्र वेबसाईटवर उपलब्ध होते.

सध्या आद्य सद्गुरु श्री नारायण महाराज जालवणकर, श्री जयरामबाबा, देवास सिनिअर श्री लक्ष्मणमहाराज, श्रीबाबा, श्रीभाई आणि श्रीदादाभाई ह्यांची त्रोटक चरित्रे वेबसाईटवर लोड केलेली आहेत. हळूहळू इतर संतांची चरित्रे आणि शिवाय त्यांचे वाङ्मय देखील लोड केले जाईल.

उपरोक्त अंकेक्षण करण्यास ज्यांनी हातभार लावला त्यांचा ऋणनिर्देश ह्याच त्रैमासिकात इतरत्र करण्यात आला आहे.

मंगळवार १२.११.२०१९ (कार्तिक पौर्णिमा) त्रिपुरारी पौर्णिमा सकाळी ७ वाजता स्तवन व प्रार्थना झाली. श्री मंगेशाचा त्रिदळ फोटो ठेवण्यात आला. रात्र ८.३० वाजता श्री रामेश्वर मंदिरातर्फे पालखी मिरवणूक निघाली.

मंगळवार १९.११.२०१९ (कार्तिक वद्य सप्तमी - अष्टमी) श्री काळभैरव जयंती होती. सकाळी ७ वाजता स्तवन व प्रार्थना करण्यात आली.

रविवार २८.११.२०१९ (कार्तिक वद्य त्रयोदशी) रोजी श्री ज्ञानेश्वर महाराज पुण्यतिथी होती. प्रातःस्मरणा नंतर स्तवन व प्रार्थना केली गेली.

: इति :

(डिसेंबर महिन्याचा गोषवारा पुढील त्रैमासिकात येईल)

श्री गुरुवर्य श्री भाईचे प्रवचन

श्री सदगुरुभ्योनमः

५.३.१९३१

देह तंव आहे प्रारब्धा आधीन । त्याचा मी का शीण वाहूं भार ॥
सरो सर्व काळ तुझिया चिंतने । काया वाचा मने इच्छितसें ॥
लाभ तो न दिसे याहून दुसरा । आणिक दातारा येणे जन्में ॥
तुका म्हणे आलों सोशीत संकटे । मी माजे ओखटे आहे देवा ॥

आजच्या तिथीला मी तुकाराम महाराज वैकुंठास गेले व माघ व. २ला त्यांचा टाळ व घोंगडी खाली पडली. तुकाराम महाराजांच्या अभंगांचा एक मोठा भांडारच आहे. त्यातून कोणता म्हणून अभंग आपण विवेचनाला घेणार ? सर्वच अभंग उत्कृष्ट आहेत. तथापि आज आपण असा एक अभंग घेऊ की त्यात प्रतिपादन केलेल्या विषया संबंधाने वेद, शास्त्र, पुराण व संत मत ह्या एकवाक्यता दिसून येईल.

श्रुति म्हणते : 'विष्णुर्गटपा अदाभ्यः' हे सूत्र ज्यांना इंद्रिये आहेत म्हणजे ज्यांना डोळ्यांनी पाहता येते, कानांनी ऐकता येते, हातांनी देता-घेता येते त्या सर्वांनी मग ते सिद्ध असोत, साधक असोत, मुमुक्षु असोत की आर्त असोत, ब्राह्मण असोत की अतिशूद्र असोत त्या सर्वांनी विष्णूला, ईश्वराला भजलेच पाहिजे. परंतु बहुत काळ गेल्यावर श्रुतीचा अर्थ काय आहे हे साधारण जनसमुदायाला समजेनासे झाले तेव्हा स्मृति पुढे आल्या आणि त्यांनी श्रुतीचाच आशय विशद केला :- 'अनित्यमसुखं लोकमिमं प्राप्य भजस्व माम् ॥' (भ.ग. ९/३३) आता कोणी म्हणेल की विष्णूलाच भजण्याचे प्रयोजन काय ? त्याला उत्तर म्हणून स्मृति सांगते की, 'अनित्यं असुखं लोकं' बाबारे ! हा लोक

- ८) दुसऱ्याचा उत्कर्ष झालेला पाहून त्याचा द्वेष करण्यापेक्षा आपल्या स्वतःमध्ये ते गुण का येत नाहीत याचा खोल अभ्यास करावा.
- ९) केवळ ग्रंथ वाचनाच्या पाठीमागे लागून पुष्कळ ग्रंथ वाचले म्हणजे सुखाचे मर्म जाणता येते असे नाही. उलट ग्रंथ वाचून शंकाकुशंकांचा गोंधळ मात्र माजतो. सुखाचे बीज गुरुद्वारे प्राप्त होते याकरिता श्री गुरुंची एकनिष्ठेने सेवा केलीच पाहिजे.
- १०) 'जब सूरज गरमा करे तब बरसात की आस' या म्हणी रूप चांगले उजाडल्याशिवाय जसा पाऊस पडत नाही. त्याप्रमाणेच तीव्र तळमळ लागल्यावाचून गुरुगम्य हाती लाभत नाही. म्हणून श्री गुरुंनी पदोपदी सांगितल्याप्रमाणे परमेश्वराची एकनिष्ठेने उपासना, चिंतन, मनन, निदिध्यास हेच एकमेव साधन केले पाहिजे.
- ११) समुद्राच्या ठिकाणी लहान मोठ्या लाटा उठतच असतात. तरी तो कधी संतप्त होत नाही. त्याप्रमाणे या भवसागरात सुखदुःखाच्या लाटा उसळत असताना गांगरून न जाता श्री सदगुरुंचे चिंतन, मनन ठेवून शांत राहण्यास शिकले पाहिजे.
- १२) जीवनात जे कठीण प्रसंग ओढवतात ते परमेश्वराची आठवण करून देऊन सुखाचा मार्ग मोकळा करण्याकरिताच येत असतात. धुवाला जर सावत्र आईचे वाग्बाण अंतःकरणाला बोचले नसते तर तो देवाजवळ कशाला धावला असता ? गजेंद्र जर मगराच्या मिठीत सापडला नसता तर त्याने देवाचा धावा का केला असता ? यावरून दुःखाचे प्रसंग जे येतात ते परमेश्वराची जाणीव व्हावी व त्याची प्राप्ती करून घ्यावी यासाठीच येतात. ज्याप्रमाणे अग्नीचा त्रास सहन केल्याशिवाय सोने जसे मोलास चढत नाही त्याचप्रमाणे परिपूर्ण सुखी होण्यासाठी अनुभवी संतांनी दिलेला मार्गच चोखाळला पाहिजे.

परमप्रिय गुरुवर्य श्रीभाईच्या प्रवचनांतील

- १) परमेश्वर मनाच्या स्थरतेत आमच्याशी बोलतो आणि चंचलतेत तो अबोला धरतो. याचा अर्थ असा की मनाच्या स्थिरतेत त्याचे बोलणे आपणास कळते आणि चंचलतेत कळत नाही.
- २) पतिव्रता स्त्री जशी पतीवरच अवलंबून असते किंवा चातक पक्षी जसा स्वाती नक्षत्राच्या पावसावरच विश्वासून राहतो, त्याप्रमाणे एका परमेश्वरावरच जो विश्वातून राहतो त्याला जीवनात कसलीच उणीव भासत नाही.
- ३) इतर ठिकाणी केलेले पाप घालविण्यासाठी काशीला जात असतो. पण तेथेही पापकृत्य केले तर त्याचे निवारण कुठे होणार? त्याप्रमाणे अनेक जन्मांचे पाप घालविण्यासाठी संतांकडे जावयाचे. पण तेथेही जर खोटेपणाने वागणे घडले तर त्याचे निरसन कोण करू शकणार?
- ४) आपण तोंडाने देवाची स्तुतिस्त्रोत्रे गातो. पण जोपर्यंत अंतर्दामी जिह्वाळा आदर नाही तोपर्यंत खरी श्रद्धा, खरी भक्ती ठरत नाही.
- ५) बोलून गेलेले शब्द व निघून गेलेले आयुष्य परत येत नाही. त्याकरिता सत्य, प्रिय, हितकारक असेच बोल बोलावे आणि प्रत्येक क्षण बहुमोलाचा समजून सार्थकी लावावा.
- ६) जिवलग मित्र जो परमेश्वर त्याच्या प्रेमाचा धिक्कार केल्यामुळे सदसद्विचार नष्ट होऊन दुराचरणाकडे मन वेधू लागते. अर्थात अहंमतेच्या वेड्यांनी जखडून टाकला जातो. ह्या बंधनातून सुटका करून घ्यावयाची असेल तर सदगुरूंनी घालून दिलेल्या भजनत्रयीचेच आचरण करणे क्रमप्राप्त आहे.
- ७) संतांच्या चरित्रांचे वाचन करणारे लोक पुष्कळ सापडतात. चरित्रातील यथार्थ अर्थ जाणणाऱ्या लोकांची संख्याही जास्त प्रमाणात दिसून येते. पण त्यातील बोधगाभा आपल्या अंगी उतरून घ्यावयाचा असतो ही जाणीव असलेले व त्यासाठी हरएक कळकळीचे प्रयत्न करणारे फारच दुर्मिळ.

नाशवंत असून दुःखकारण आहे. हा प्राप्त होऊ नये, पण दैव वशाने तो प्राप्त झाला आहेच. तर आता काय करावे? तर भगवान सांगतात :- ‘भजस्व मां’, मी जो विष्णू विश्वव्यापक चैतन्य’, ‘त्या मला भज, कारण जन्म मृत्यू चुकविण्याचे सामर्थ्य फक्त माझ्या मध्येच आहे. आता येथे कोणाला भजा व कोणत्या कारणास्तव भजा एवढेच सांगितले आहे. पण कसे भजावे हे स्पष्ट केले नाही. ती उणीव पुराणांनी भरून काढली. ती अशी : ‘मामेकमेव शरणामात्मानं सर्व देहिनाम याहि सर्वात्म भावेन मयास्याह्युकुतो भयः ।।’ सर्व अभिमान सोडून सर्वच आपण आहो! ह्या भावनेने तू मला शरम ये : ‘मी असे तुझ्या हृदयी । त्या हृदयस्पर्शी लवलाही । शरण पाहीं रिघायें ।। ऐसा तू मिळोनि हृदयस्थानी । मी होऊनि मज पावसी । माझी प्राप्ती उद्धवा ऐसी । निर्भयेसी निश्चल ।।’

येवढा अर्थ ‘विष्णुर्गोपा अदाभ्यः’ ह्या श्रुतीत गर्भीत आहे. आता विष्णूलाच का भजावे व अनन्य भक्तीने का भजावे, ह्या अटी संबंधाने श्रुती म्हणते की - ‘अथ योऽन्यां देवता मुमास्तेऽन्यासाऽन्योऽहमस्मिती न सवेद यथा पशुः ।।’ कारण ‘True God is a Jealous God’ खऱ्या देवाला आपल्या भक्तांनी इतर देवतांची भक्ती करावी हे खपत नाही. शिवाय अन्य देवतांचे भजन केले असता फार झाले तर त्या स्वर्गादी नाशवंत गति देऊ शकतील. आत्मब्रह्मैक्यतान जाणून जो मुमुक्षु मी निराळा व देव निराळा असे मानून भजन करीतो, त्यांचे भजन जरी द्वैत रीतीने होते, त्याला ही श्रुति निंदा लागत नाही, कारण “अद्वैत हे निगम सिध्द खरे तथापि । नाहीं मला अनुभव स्वसुख स्वरूपीं । तो ईश्वरा मज घडो म्हणऊनि देवा । जिज्ञासू सेवील तयास फळेल सेवा ।।” तेव्हा जरी जिज्ञासू पृथक्त्वेने भजतो, तरी देव अन्य व आपण अन् असे तो समजत नाही व त्याला अपरोक्ष ज्ञान झाले नसते तरी सत्संगतीत शास्त्र श्रवण करीत असता आपणास अद्वैताच अनुभव प्राप्त व्हावा म्हणून तो भावाने भजन करीत असतो. अशी रीतीने भजन करणाऱ्या मुमुक्षूस ईश्वराच्या कृपेने ज्ञान प्राप्त होते. अर्थात : “पूर्ण करिता ईश्वर भक्ति । गुरु भजनासी अधिकार प्राप्ती ।।” ईश्वर संतांच्या सदगुरूंच्या मार्फत त्याला स्वरूपानुभव देववितो. ज्ञान देणे भगवंतांशिवाय दुसऱ्या कोणाच्याही हातात नाही. ज्याने ब्रह्मदेवाला ज्ञानोपदेश केला तोच ईश्वर सदगुरूच्याद्वारे ज्ञानोपदेशाची कामगिरी करतो. त्या ज्ञानाचा प्रताप एवढा आहे की तेणेकरून विषम जगात सम जे ब्रह्म ते त्याला दिसू लागते. एवढेच नव्हे तर सर्व देव देवतांच्या ठिकाणी तो भगवंतालाच म्हणजे आपल्या सदगुरूलाच पाहतो. उदाहरणार्थ पतिव्रता स्त्री आपल्या नवऱ्याच्या भावंडांना योग्य तो मान देऊन त्यांच्याशी विनयाने वागते आपण आपल्यापतीवर निःसीम प्रेम करते. त्याचप्रमाणे साधक इतर

देवतांशी कसा संबंध ठेवतो ह्याचे स्पष्टीकरण आपल्या एका पदात केले आहे.

“म्यां शंकर पूजिला, भावें पूजिला । प्रेमे पूजिला, आणि पूजिला ।।धृ।।

विठ्ठलनाथ, रमाकांत नयनी देखिला । शिव, विष्णू द्विविध ब्रह्म एक ध्याईला ।।’...
सद्गुरुराज दिव्य चरणी जीव अर्पिला ।।”

साधक शिवाला पाहतो. विठ्ठलाची मूर्ती पाहतो पण मनाने त्यात शंकराचे म्हणजे सद्गुरुचेंच स्वरूप अवलोकन करतो. कारण त्याचे तन, मन, चित्त सद्गुरु रूपच बनलेले असते. अशा रीतीने सर्वा ठायी सद्गुरुच पाहण्याची सवय करावी आणि : “जें दृग्गोचर तें नसे, गुरु असा निर्धार सोडू नको ।।”

आता पर्यंत श्रुति, स्मृति व पुराण ह्यांनी कोणाला भजावे व कसे भजावे हे सांगितले पण संतांनी “विष्णुर्गोपा अदाभ्यः ।।”, “अनित्य सुखं लोकमिमं पराप्य भजस्व माम् ।।” वगैरे वचनांवर जास्त प्रकाश पाडला आहे. ह्या श्रुति, स्मृति, पुराण वचनांचा जास्त विशदार्थ तुकाराम महाराजांनी एका अभंगात केला आहे : “देह तवं आहे प्रारब्धा आधीन । त्याचा मी का शीण वाहू भार ।।” श्रुतीने ईश्वराला भजा म्हणून सांगितले. परंतु भजनाच्या आड कोणत्या अडचणी येतात ह्याचा उल्लेख वेगळा नाही. स्मृतीने “अनित्यमसुखमिमंलोकं”, म्हणजे प्रपंच अशाश्रित व दुःख रूप आहे असा त्या अडचणींचा थोडा नाम निर्देश केला. पण तुकाराम महाराज त्यांच्यापुढे गेले आणि म्हणतात : देह हा प्रारब्ध आधीन आहे. म्हणून सर्व काळ कोणाकडून ईश्वराचे भजन होणे शक्य नाही. परंतु “सरो सर्व काळ तुझिया चिंतने । काया वाचा मन इच्छितसें ।।” हे मात्र माझ्या स्वाधीन आहे. म्हणून तुझे अक्षय भजन करावे अशी माझी मनापासून इच्छा आहे. आणि ती पूर्ण करणे तुझ्या हातात आहे. “प्रारब्ध कर्मणां भोगादेव क्षयः ।।” हा सिद्धांत मला माहित आहे. “निबद्धः स्वेन कर्मणा” प्रत्येक मनुष्य आपल्या पूर्व कर्मांनी बांधलेला असतो. ह्यामुळे त्याचा सर्व काळ ईश्वर भजनात जाईलच असे सांगता येत नाही. माझी तर गोष्ट सोडाच; पण ईश्वरासारखा पाठीराखा असून ही पांडवांच्या प्रारब्ध भागात तीळमात्रही फरक पडला नाही.

“कृष्ण सखा पांडवासी । ते भेगिती नष्टचर्याशी । तेथे साह्य आलीया हरिहराचे । तेथही काही चालेना ।।” तेव्हा ईश्वर भजनाचा पाया मजबूत व्हावा म्हणून संतांनी प्रारब्धाचा सिद्धांत आधी सांगून नंतर परमार्थ करावा असे सांगितले. भगवद्गीतेत हा सिद्धांत अगदी शेवटी शेवटी आणि तोही पर्यायाने सांगितला आहे. परंतु ज्यांच्या उद्धार करावयाचा आहे त्यांना हा सिद्धांत संतांनी दयाळूपणाने प्रथम सांगितला. तेणेकरून : “त्याचेचि एक

गुरुवार	दि. ३०.४.२०२०	सुवासिनी संतर्पण व महाप्रसाद. सायंकाळी श्री वामन पंडितांचे वैराग्य हे प्रवचन वाचन व चरित्र वाचन. रात्री ९.०० वा. पालखी.
शुक्रवार	दि. १.५.२०२० (वैशाख शु. ८)	सायंकाळी श्री वामन पंडितांच्या ध्वनिमुद्रित पदांचे श्रवण.
शनिवार	दि. २.५.२०२०	दुर्गाष्टमी. श्री भाईचा शेजोत्सव रात्री ८.०० वा.
बुधवार	दि. ६.५.२०२० (वैशाख शु. १४)	महोत्सव समाप्ती दिन व कळकळीची प्रार्थना. श्री नृसिंह जयंती. सकाळी स्तवन व प्रार्थना. सायंकाळी ५.३० वा. गु.बे. सदाशिव उभयकर यांच्या तर्फे मंदिरात भजन.
गुरुवर्य श्री बाबांचा पुण्यतिथी उत्सव		
गुरुवार	दि. २१.५.२०२० (वैशाख कृ. १४)	गुरुवर्य श्री बाबांचा पुण्यतिथी दिन. सकाळी ११.३० वा. एकादशी. त्यानंतर सुवासिनी ब्राह्मण संतर्पण व महाप्रसाद. सायंकाळी चरित्र वाचन व पितापूत्र व गुरुशिष्य प्रेम ह्या श्री भाईंच्या प्रवचनांचे वाचन.
शुक्रवार	दि. २२.५.२०२०	श्री बाबांच्या ध्वनिमुद्रित पदांचे श्रवण. सायंकाळी भजनानंतर.
शनिवार	दि. २३.५.२०२०	सायंकाळी ५.३० वा. नाम संकीर्तन.
रविवार	दि. २४.५.२०२०	सायंकाळी भजनानंतर हळदीकुंकू समारंभ, कळकळीची प्रार्थना व उत्सव समाप्ती.
सोमवार	दि. १.६.२०२० (ज्येष्ठ शु. १०)	श्री गंगावतरण दिन.
गुरुवार	दि. १८.६.२०२०	संत निवृत्तीनाथ पुण्यतिथी दिन. सकाळी स्तवन व प्रार्थना.

**चैत्र, वैशाख, ज्येष्ठ (एप्रिल ते जून २०२०)
महिन्यातील उत्सव व महोत्सव**

बुधवार	दि. १.४.२०२० (चैत्र शु. ८)	श्री लक्ष्मण महाराज व श्री नारायण महाराज पादुका स्थापना दिन (इंदूर येथील). सकाळी स्तवन व प्रार्थना. ह्यावर्षी पादुका स्थापनेचे ७५वे वर्ष आहे.
गुरुवार	दि. २.४.२०२० (चैत्र शु. ९)	श्री रामनवमी व श्री सोहिरोबानाथ पुण्यतिथी दिन. सकाळी स्तवन व प्रार्थना व दुपारी १२ वा. श्री रामजन्मोत्सव. रात्रि ९ वा. रामेश्वर मंदिरातर्फे पालखी मिरवणूक.
बुधवार	दि. ८.४.२०२० (चैत्र शु. १५)	श्री हनुमान जयंती सकाळी स्तवन व प्रार्थना. जन्मोत्सव सकाळी ६.३० वा.
सोमवार	दि. २०.४.२०२० (चैत्र कृ. १३)	श्री अक्कलकोट स्वामी पुण्यतिथी दिन. सकाळी स्तवन व प्रार्थना.
बुधवार	दि. २२.४.२०२० (चैत्र अमावस्या)	गुरुमाता सद्गुरु श्री पार्वतीमाता जयंती दिन. सकाळी स्तवन व प्रार्थना.

परमभक्त भगवद्भक्त श्री वामन पंडित पुण्यतिथी महोत्सव

शनिवार	दि. २५.४.२०२० (वैशाख शु. २)	श्री परशुराम जयंती. सकाळी स्तवन व प्रार्थना.
रविवार	दि. २६.४.२०२० (वैशाख शु. ३)	अक्षय तृतीया सकाळी स्तवन व प्रार्थना. सायंकाळी नाम संकीर्तन.
मंगळवार	दि. २८.४.२०२० (वैशाख शु. ५)	आद्य श्री शंकराचार्य जयंती. सायंकाळी सायं भजनानंतर हळदीकुंकू समारंभ.
बुधवार	दि. २९.४.२०२० (वैशाख शु. ६)	श्री वामन पंडित पुण्यतिथी व श्री रामानुजाचार्य जयंती. सकाळी स्तवन व प्रार्थना. सकाळी ११.३० वा. एकादशणी. त्यानंतर ब्राह्मण

मुकुंद पदीं चित्त निश्चळ होऊनि कदापि न ढळे ।।” प्रारब्धाला अदृष्ट असे नाव दिले आहे. कारण प्रारब्ध भोग येतात त्यांचे कारण दिसत नाही. ज्या क्रियेचे फळ आपण आता भोगतो त्याचा आरंभ ‘प्राक्’ म्हणजे पूर्वी झालेला असतो म्हणून त्याला प्रारब्ध म्हणतात.

आता हा मुद्दा ऐकून असे वाटण्याचा संभव आहे की, जर सर्व क्रिया प्रारब्धावर अवलंबून आहेत तर आपल्या प्रारब्धात भजन असेल तरच ते आपल्या हातून होईल. ते करण्याचा आम्ही प्रयत्न तरी का करावा? परंतु हा समज चुकीच आहे. : “तयासीही काही नलगे संचित । म्हणून निश्चित झालो तुका म्हणे ।।” म्हणून प्रपंचातील कामे करीत असताना जो निवांत वेळ तुम्हाला मिळेल त्या वेळात : “तुम्ही या प्रभूला भजून पहा रे ।।”, आणि त्याचा काय परिणाम होतो तो पहा. उदाहरणार्थ आईला तहान लागली आहे व तिला पाणी पाहिजे हे ऐकताच तिचे लहान मूल पाणी आणावयास धावते. पण पाण्याचा तांबा जड असल्यामुळे त्याच्या हातातून सुटून पडतो आणि सर्व पाणी सांडते. तरी त्याचा अल्प प्रयत्न व त्याचे प्रेम पाहून त्या आईला इतका आनंद होतो की तिची तहान ताबडतोब भागते. तसा हा भगवान आमच्या अल्प स्वल्प भजनानेच संतुष्ट होऊन आमचा उद्धार करितो.

प्रपंचात दुःख ओतप्रोत भरलेले आहे व जे सुख म्हणून आम्हाला वाटते ते दुःखच आहे : “दुःखचि ते सुख मानुनि इच्छिति ते सुख आपण हे नकळे ।।” ह्या सर्व सुख दुःघाला कंटाळून तुकाराम महाराज म्हणतात : “लाभ तो न दीसे त्याहुनि दुसरा । आणिक दातारा येणे जन्में ।।” म्हणून देवा! “सरो सर्व काळ तुझीया चिंतने ।।” इतकेच तुझ्याजवळ मागणें आहे.

एकंदरीत श्रुतीने सांगितल्याप्रमाणे विष्णूचे भजन करावे व ते करीत असताना जरी दैववशात प्रारब्धानुसार दुःखे व संकटे आली तरी “असो द्यावा धीर, सदा समाधान । आहे नारायण जवळीच ।।” जांब नावाच्या एका इसमावर हजारो संकटे गुदरली होती. त्यात त्याची बायको व मुले मरून गेली. गुरे-ढोरे मेली, घरदार जळून खाक झाले व शेवटी तो एकटाच राहिला. तरी सर्व स्थितीत त्याचे भजन चालू होतेच. तेव्हा सैतानाने त्याला सांगितले की, “अरे, ज्या देवाचे तू मनोभावाने भजन करितोस तो देव तर तुझ्या हात धुवून पाठी लागला आहे. तेव्हा आता Curse God And Die” तू त्याला शिव्याशाप दे आणि जीव दे म्हणजे तू ह्या दुःखातून मोकळा होशील. त्यावर जांबने उत्तर दिले; छे! छे! O God! even if thou salyst me, yet I will

trust in thee हे देवा ! जरी तू माझा जीव देखील घेतलास तरी माझी तुझ्यावरची श्रद्धा यात्किंचितही कमी होणार नाही. जो दुःखाला व संकटाला घाबरतो, तो परमार्थाला अयोग्य होय. अवास्तविक संकटांचा व परमार्थाचा अर्था अर्थी काहींच संबंध नाही. संकटे ही पूर्व कर्मानुरूप येत असतात. त्याबद्दल ईश्वराला ठपका देणे योग्य नाही : “पापाची संचीते देहासी दंडणी । तुम्हा नारायणा बोल नाही ।।” , “सुख अथवा दुःख भोग हा देहाचा । नाश हा ज्ञानाचा न करावा ।। तू हे देह नसे शुभाशुभ कदा तत्कर्म ते ही नसे । ऐसे हे निजमानसी समजता प्रारब्ध रेषा पुसे ।।” म्हणून गैर समजूतीने प्रारब्धाला दोष देऊ नये आणि कृत कर्माबद्दल ईश्वरावर कधीच रागावू नये : “तुका म्हणे आता देवा का रुसावे । मनासी पुसावे काय केले ।।”

सारांश तुकाराम महाराजांनी आम्हाला हेच शिकवीले की मी भगवंतावर पूर्व विश्वास ठेवून प्रारब्धाने जी काही सुख दुःखाची परिस्थिती आली ती निमूटपणे भोगून, विमानात बसून जाईपर्यंत सदा सर्व काळ ईश्वराच भजन केले.

“तुका उतरला तुकी । नवल झाले तीही लोकीं ।।

तुका करितो कीर्तने । संत पाहती लोचन ।।

देव भावाचा भुकेला । तुका वैकुंठासी नेला ।।”

त्याचप्रमाणे आपण करावे म्हणजे आपणाला ही तशीच गती प्राप्त होईल.

।। नारायण ।।

शुक्रवार	दि. ६.३.२०२० (फाल्गुन शु. ११)	श्री एकनाथ महाराजांच्या ओवीबद्ध प्रतिष्ठान चरित्र वाचनास प्रारंभ सा. ५.०० वा.
सोमवार	दि. ९.३.२०२० (फाल्गुन पौर्णिमा)	श्री गौरांग प्रभू जयंती
मंगळवार	दि. १०.३.२०२० (फाल्गुन कृ. १)	सद्गुरु श्री दादाभाई पुण्यतिथीदिन स. ११.३० गुरुपादुकास एकादशणी ब्राह्मण संतर्पण व महाप्रसाद. सायं भजनानंतर श्री दादाभाईंच्या चरित्राचे त्रोटक वाचन व श्री दादाभाईंच्या ध्वनिमुद्रित प्रवचनाचे श्रवण. रा. ८.०० शेजोत्सव
बुधवार	दि. ११.३.२०२० (फाल्गुन कृ. २)	श्री तुकाराम महाराज पुण्यतिथी. सा. ५.३० नाम संकीर्तन
शुक्रवार	दि. १३.३.२०२०	श्री दादाभाईंच्या ध्वनिमुद्रित पदांचे श्रवण सा. ५.३० वा.
शनिवार	दि. १४.३.२०२० (फाल्गुन कृ. ६)	श्री एकनाथ षष्ठी - श्री एकनाथ महाराज पुण्यतिथी दिन. सायं. ५.०० वा. प्रतिष्ठान चरित्राचे वाचन समाप्ती. सद्गुरु श्री दादाभाईंच्या ध्वनिमुद्रित प्रवचनाचे श्रवण. उत्सवाची समाप्ती व कळकळीची प्रार्थना.
बुधवार	दि. २५.३.२०२० (चैत्र शु. १)	गुढीपाडवा सकाळी स्तवन व प्रार्थना. रात्रौ ९.०० वा. रामेश्वर मंदिरातर्फे पालखी मिरवणूक अक्कलकोट स्वामी महाराज प्रकट दिन

गुरुवार	दि. ३०.१.२०२० (माघ शु. ५)	वसंत पंचमी-बाळमंडळाचा वाढदिवस. सा. रासलिलाभिनय. श्रीकृष्ण भक्तीपर पदे व वैकुंठीचा प्रसादमेवा ह्या स. दादाभाईंच्या आशिर्वादपद प्रवचनाचे वाचन.
शनिवार	दि. १.२.२०२० (माघ शु. ७)	रथसप्तमी - महोत्सव समाप्ती
रविवार	दि. ९.२.२०२० (माघ पौर्णिमा)	श्री मंगेशात्सव - श्री रामेश्वर मंदिरातर्फे पालखी मिरवणूक. रा. ९.००
सोमवार	दि. १७.२.२०२० (माघ कृ. ९)	श्री रामदास नवमी
शुक्रवार	दि. २१.२.२०२० (माघ कृ. १३)	महाशिवरात्री
शनिवार	दि. २२.२.२०२०	श्री रामेश्वर मंदिरातर्फे पालखी स. ६.०० वा.
मंगळवार	दि. २५.२.२०२० (फाल्गुन शु. २)	श्री रामकृष्ण परमहंस जयंती

**श्री रघुनाथ स्वामी व श्री दत्तमूर्तीच्या पादुका स्थापनादिन व
श्री रामेश्वर मंदिराचा वर्धापन दिन महोत्सव**

सोमवार	दि. २.३.२०२० (फाल्गुन शु. ७)	श्री रघुनाथ स्वामी पादुका स्थापना दिन स. ११.३० वा. एकादशणी
गुरुवार	दि. ५.३.२०२० (फाल्गुन शु. १०)	श्री रामेश्वर मंदिर वर्धापनदिन श्री दत्त पादुका स्थापना दिन. स. ११.३०-एकादशणी. ब्राह्मण संतर्पण व महाप्रसाद. सायं भजनाच्यावेळी जगदाराध्य त्रिमूर्तीच्या पादुकांची स्थापना ह्या विषयावरील प्रवचनाचे वाचन. श्री रामेश्वर मंदिर व सद्भक्ती मंदिर. पालखी मिरवणूक रा.९.०० वा.

श्री सद्गुरु श्री दादाभाईचे प्रवचन

॥ श्री सद्गुरुभ्योनमः ॥

मंगळवार
सकाळी ८.३० ते ९.३०
ता. २७-४-४३

आजच्या ह्या श्रीभाईंच्या ॐकार स्तवनात
ब्रह्म निर्गुण । ब्रह्मचि ईश्वर सगुण ।
ब्रह्मचि विश्व त्रिगुण । हे कळे तेव्हा ब्रह्म झाला ।।
असे भगवंताच्या तिन्ही रुपाचे वर्णन आले आहे. त्याला वाफ, पाणी व गार ह्याचा
दृष्टांत दिला आहे.
उदकांचे बाष्प निराकाररूप । तेवी तू अरूप शिवसूता ।।
अपाणि सगुण तूंचि गजानना । शमवाया तृष्णा गंगाजळ ।।
आपल्याला वाफ घेता येत नाही व गार ही देखील पिता येत नाही. पण पाणी ह्या
रूपात घेता येते. वाफ म्हणजे भगवंताचे मूळरूप व गार हे त्याचे तिसरे रूप आहे.
आपल्याला मधले जे त्याचा 'अपाणिपाद रूप' त्याची भक्ती करता येईल.
अपाणिपादो जवनो ग्रहिता पश्यत्यचक्षुःस शृणोत्यकर्मः ।
स एव वेद्यं नच तस्य वेता तमाहुर्खायं पुरुषं पुराणम् ।। (श्रुति)
त्याचे स्तवन केले पाहिजे.

एकदा श्रीरी. परमंस एका श्रीमान गृहस्थाकडे गेले होते. त्यांनी ह्यांना प्रश्न केला की आमचे कुटुंब देवाची पूजा करते पण त्यांना रात्री देव पाडतात व आम्हाला ते उचलावे लागतात. असा देव आम्हाला काय मदत करणार ? श्रीरामकृष्णांनी सर्व खोलीभर नजर टाकली व त्या गृहस्थाचा फोटो होता तो काढला व त्याच्या नोकराला सांगितले ह्याला लाथ मार. त्याला लाथ मारता येईना व संताचे शब्द तेही मोडता येईना. तो घाबरून गेला व म्हणाला बाकी वाटेल ते सांगा पण हे सांगू नका. पण परमहंस म्हणाले, अरे हे तुझे धनी का ते ? तो म्हणाला हे धनी नाहीत खरे पण आमची तशी भावना आहे. त्यांनाच तेच पाहिजे होते. नंतर त्यांनी त्या गृहस्थाच्या कारकुनाला सांगितले ह्यावर थूंक. पण तो तसे करेना तेव्हा परमहंस म्हणाले असे ह्या फोटोच्यावर वर काच आहे आहे व थूंकलास तर मी साफ करून देईन. पण तो म्हणाला की आमची भावना ही फोटो म्हणजे ते. तेव्हा ते त्या गृहस्थाकडे वळून म्हणाले की आमचे ही असेच आहे. देव निराळा पण आमची भावना की मूर्तीत देव आहे. मग त्या गृहस्थाला बरोबर समजले.

असो. भगवंताची तीन रूपे आहेत. पाणी, वाफ व गार. एकच पण ते वाफेच्या रूपात घेता येत नाही. तसेच भगवंताच्या निर्गुण स्वरूपाचे ध्यान करता येत नाही व गार म्हणजे जगदकूपेकरून भगवान त्याचे ही ध्यान होत नाही. तेव्हा राहिले मधले रूप तोच अपाणिपाद ईश्वर. त्याच्या सर्वांगाला कान, पाय, डोळे इ. आहेत. तो कानाशिवाय ऐकतो, डोळ्याशिवाय पाहतो. आमचा हा असा देव असून मिशनरी म्हणतात काय तुमचा देव आहे ? ते लोक न जाणता आमच्या देवावर भलतीसलती टीका करतात. आपल्या शास्त्री पंडितांनी त्यांना Put down केले पाहिजे. श्रीकृष्णावर भलते आळ आणतात पण त्याच्या चरित्रात अशी एकही गोष्ट नाही की जी धर्माविरुद्ध आहे. रासलीला जर व्यभिचारी धरली तर सर्व गीता खोटी ठरते. सर्वच खोटे आहे हे आम्हांसही पटते पण हे लोक म्हणतात सर्व खोटे पण आम्ही खरे वास्तविक सर्व जगच खोटे आहे.

येथें देह नव्हे, खरे जग नव्हे, हा सत्य मृत्यू नव्हे ।

काही पाप नव्हे, खसा यम नव्हे, नरकादि काही नव्हे ।।

ज्ञात्या दुःख नव्हे, मूढा गती नव्हे, त्या त्रास खोटा नव्हे ।

ब्रह्मानंद निमग्न चित्त असता काहीच काही नव्हे ।। (ना.म)

ब्रह्म दृष्टाने पाहिले तर सर्व ब्रह्मच आहे

ब्रह्म वांचूनि दुसरे । न स्फुरें एकसरे ।

आपण ब्रह्म आपणची भूतें । (चराचरे)

॥ श्री सद्गुरु प्रसन्न ॥

पौष, माघ, फाल्गुन (जानेवारी ते मार्च)

महिन्यातील उत्सव व महोत्सव

बुधवार	दि. १.१.२०२०	गोखिवरे, वसई (पूर्व) येथील श्री कृष्ण मूर्ती स्थापना दिन
बुधवार	दि. १५.१.२०२०	मकर संक्रांती - 'तिळगूळ घ्या, गोड बोला' ह्या विषयावरील प्रवचनाचे वाचन सायंकाळी ५.३० वाजता.
गुरुवार	दि. १६.१.२०२० (पौष कृ. ६)	तात्यासाहेब कोटणीस महाराज पुण्यतिथी दिन
सोमवार	दि. २०.१.२०२० (पौष कृ. ११)	श्री पार्वतीमाता पुण्यतिथी दिन. सकाळी ११.३० एकादशणी, सा. ५.३० पार्वतीमाता चरित्राचे पठण
परात्पर गुरु श्री नारायणबाबा रत्नागिरीवासी व परमेश्वर गुरु श्री राधाकृष्ण तोरणे ह्यांचा पुण्यतिथी महोत्सव		
शनिवार	दि. २५.१.२०२० (माघ शु. १)	मातोश्री लक्ष्मीमाता पुण्यतिथी दिन सायं. ५.३० वा. त्रोटक चरित्र वाचन
रविवार	दि. २६.१.२०२० (माघ शु. २)	परात्पर गुरु रत्नागिरीवासी श्री नारायणबाबा व राधाकृष्ण तोरणे पुण्यतिथी दिन. स. ११.३० - एकादशणी, सायं. ५.३० वा. राधाकृष्ण तोरणे महाराजांच्या त्रोटक चरित्राचे वाचन.
सोमवार	दि. २७.१.२०२० (माघ शु. ३)	सायं. ५.३० नामसंकीर्तन
मंगळवार	दि. २८.१.२०२०	श्री गणेश जयंती सायं. ५.३० वा. श्री सिद्धीविनायकाचे व्यापक स्वरूप ह्या प्रवचनाचे वाचन.

शोकवृत्त

कळविण्यास अत्यंत वाईट वाटते की, गुरुभगिनी कु. भानूमती सुळे ह्यांचे दीर्घ आजाराने दि. ८.९.२०१९ रोजी दुःखद निधन झाले. अंती त्यांच्याजवळ त्यांचा भाचा योगेश हा होता. त्यांचे आई-वडील भगवद् भक्त असल्यामुळे बालपणापासूनच घरात भक्तीमय वातावरण होते व भक्तीचे बीज त्यांच्यात अंकुरले. त्यांच्या इंदूरच्या घरात गुरुवर्य भाई व सद्गुरु दादाभाईंच्या चरण पादुका प्रस्थापित असल्यामुळे त्या बालपणीच बाळमंडळाचे भजन करीत असत. १९५८ साली इंदूरहून मुंबईस आगमन झाले. मंदिरातील सर्व उत्सवांना जरी उपस्थित राहता आले नाही तर गुरुपौर्णिमा व सद्गुरु दादाभाईंच्या पुण्यतिथीला त्या गुरुभगिनी वै. सिंधुताई सुळे ह्यांच्याबरोबर हजर राहत असत. सद्गुरु दादाभाईंनी त्यांच्याकडून निष्काम, प्रेमयुक्ती भक्ति करवून घेतली. मंदिरात शरीराने येता आले नाही तरी मनाने मंदिरात जाऊन सद्गुरुंचे दर्शन घेत असत. माध्यान्ह सेवेच्या वेळी भावभक्तीची फुले वाहून प्रसाद घेत असत. आणि मनःकृतं, कृतं रामन, शरीरं कृतं कृतं या न्यायाने गुरुसेवा करीत असत. त्यांचा नित्यक्रम त्रिकाळ भजन, मानसपूजा करण्याचा होता. रोज सद्गुरुंचे प्रवचन व करुणासागरच्या ५० ओव्या वाचत. त्याचबरोबर विविध ग्रंथांचे वाचन करून संतांची मंदियाळी उभी केली होती. अविवाहीत असल्यातरी त्यांचे जीवन पूर्णतया भक्तीमय झाले होते. गुरुभगिनी वै. सिंधुताईंच्या निधनानंतर वै. भानूताई त्यांचा भाचा योगेश ह्यांच्या बरोबर उत्सवासाठी मंदिरात येत असत. पण नंतर शरीर अस्वास्थ्यामुळे त्या मंदिरात येऊ शकल्या नाहीत. सद्गुरु भक्तीमुळे त्या भवसागर तरून गेल्या व सद्गुरुंच्या चरणी विलीन झाल्या. श्री सद्गुरु त्यांना वैकुंठात आसरा देतीलच. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांति देवो. हीच सद्गुरुचरणी प्रार्थना आहे.

हे चराचरे बिंबे तेव्हा ब्रह्म झाला ।।

असा ब्रह्मभूत झाल्यावर मग

ब्रह्मभूत प्रसन्नात्मा न शोचति न कांक्षति ।

समः सर्वेषु भूतेषु मदभक्ती लभते पराम् ।। (भ.गी)

सम जे ब्रह्म ते त्याला सर्वत्र स्फुरू लागते अशाला जीवनमुक्त स्थितप्रज्ञ म्हणतात. पण त्याने जर हे अव्यभिचार भक्तीने प्राप्त करून घेतले असेल तर तो ह्याच्याही पुढे जाऊन सर्वात थोर जी पराभक्ती ती करून वैकुंठाला जातो. ज्ञानी योग करणारे जग खोटे म्हणून सोडून देतात पण भक्त ती एक भगरंताची कल्पना आहे.

विश्व नव्हे रे अर्जुना । येथे पदार्थ काहीच असेना ।

माझ्या युक्तीची रचना । इतुकेची पाहे ।। (वा.पं.)

व रामकृष्णादि ह्या जशा भगवंताच्या मूर्ती आहेततशीच जगत् ही मूर्ती आहे असे समजून त्यावर आत्मवत प्रेम करतो.

परी प्रीती जे ईश्वरी आत्मभावे ।

तिये प्रीतिला भक्ति ऐसे म्हणावे ।।

अशा रीतीने जगतो व ध्यान करून तो भगवदुप होतो. पण ही पराभक्ती जीवनमुक्त झाल्यावरच होईल. सोन्याची लगडी पाहिजे तरच त्याचा अलंकार होईल. तेव्हा ही बुद्धि ज्ञानाग्नींत घालून ती अतीशुद्ध चैतन्यरूप केली पाहिजे. मग भगवान त्या चैतन्याची भगवतमूर्ती करतो. त्याला शंख, चक्र, गदा, पद्म सर्व अवयव होतात. हा अनुभव सांगणारे व त्याहून येणारा अनुभव फार विरळ. श्रीयुत तुकाराम महाराज हा process मधून गेले आहेत.

गोविंद गोविंद । मना लागलीया छंद ।।१।।

मग गोविंद ते काया । भेद नाही देवा तया ।।२।।

आनंदले मन । प्रेमे पाझरती लोचन ।।३।।

तुका म्हणे आळी । जेवीं नुरेची वेगळी ।।४।।

असा गोविंदाचा छंद लागल्यावर मग तो गोविंद झाला तर काय नवल ? असे गोविंद रूप झाल्यावर श्रीतु. महाराज म्हणतात.

घोटवीन लाळ ब्रह्मज्ञाना हाती ।

मुक्तांआत्मस्थिती सांडवीन ।।१।।

माझी ही स्थिती पाहून ब्रह्मज्ञानांना लाळ घोटवायला लावीन व जे मुक्त आहेत

त्यांना आत्मस्थती सोडून कीर्तन ऐकावे असे वाटायला लावीन.

ब्रह्मभूत काया होतसे कीर्तनी ।

भाग्य तरी ऋणी देव ऐसा ॥२॥

केवळ विठोबाचे नाम घेऊन त्यायोगेच ही स्थिती प्राप्त झाली व त्यामुळे भगवान ऋणी झाला.

तीर्थ भ्रामकासी आणिन आळस ।

कडू स्वर्गवास करीन भोग ॥३॥

तीर्थ भ्रमण करणाऱ्यांना व स्वर्गाला जाण्याची इच्छा करणाऱ्यांना ते सोडून माझे कीर्तन ऐकत राहावे असे वाटायला लावीन.

सोडवीन तपोनिधा अभिमान ।

यज्ञ आणि दान लाजवीन ॥४॥

याज्ञिकांना व दानशूरांना ही स्थिती पाहून लाज वाटावी.

भक्तिभाग्य प्रेमा साधिन पुरुषार्थ ।

ब्रह्मींचा जो अर्थ निजठेवा ॥५॥

धन्य म्हणवीन इहलोकी लोका ।

भाग्य आम्ही तुका देखियेला ॥६॥

श्रीतु. महाराज धन्य आहेत व आमचे परम भाग्य आणि वाडवडिलांची पुण्याई म्हणून हा महात्मा भेटला असे प्रत्येकाकडून वदवायला लावीन. हा अभंग म्हणताच आज एवढा आनंद होतो मग त्यांच्या संगतीत त्यांच्या मुखातून ऐकला असेल त्यांच्या आनंदाचे काय वर्णन करावे ? त्यांना पुनर्जन्मच नाही.

आता भक्ति भाग्य प्रेमा ण्हमजे काय हे पाहू.

भक्ति म्हणजे गंगा-सागर-संगमभक्ति, भाग्यम्हणजे षड्गुण ऐश्वर्य, प्रेमा म्हणजे प्रेम.

गंगा सागरी मीनलि मिळे । मीनलि त्याचीच त्यावरी लोळे ।

तेसा भक्त भावबळे । माझे भक्तीचे सोहळे मजमाजी भोगी ॥

गंगा सागराला मिळत असताना जे सुख ती भक्ती व वृत्ती आत लीन झाल्यावर जी सुखदुःखातीत स्थिती ते प्रेम. ह्यात सायुज्यतेचे सुख मिळते व ते घेण्यास वृत्ती ही कायम असते. तेव्हा येथे डबल सुख मिळते. गंगा सागराला मिळताना संधिकाळी जे सुखे ते घेण्यासाठी सर्व धडपड आहे व त्याकरिता भक्त सायुज्यता सोडून पराभक्ती करतात.

निवेदन

अनेक भाविकांना आपल्या सद्भक्ती मंदिराकरितां काहीतरी आर्थिक सेवा करण्याची इच्छा असते. जे जवळपास राहतात ते मंदिरात प्रत्यक्ष येऊन रोख रक्कम किंवा चेक देतात. पण आपले बरेचसे सद्भक्त दूरवर राहतात. काही मुंबईबाहेर, महाराष्ट्राबाहेर तर काही परदेशात आहेत.

ह्या सर्वांना सोईचे व्हावे म्हणून आता **Net Banking** तर्फे सेवाशुल्क स्वीकारायला सुरुवात केली आहे. अशा प्रकारचा व्यवहार करण्याकरिता लागणारा तपशील खालीलप्रमाणे आहे.

Name of the account: SADBHAKTI PRASARAK MANDALI
A/c No.: 006100100000130
Bank Name: NKGSB Co-Op Bank Ltd.
Branch: Jogeshwari East, Mumbai.
IFSC Code No.: NKGS00000006

उपरोक्त विषयासंबंधी काही अधिक माहिती हवी असल्यास खालील व्यक्तींशी संपर्क साधावा:

१. श्री. विवेक ताम्हाणे - दूरभ्रमण क्र. ९८२०३५०८६७
२. श्री. नागानंद निळेश्वर - दूरभ्रमण क्र. ९८२१२७०७७२
३. श्री. अरुण विजयकर - दूरभ्रमण क्र. ९२२३२२२२४५

आहे. तो आपल्या स्पर्शाने किंवा इच्छामात्रे देखील त्याच्यात चेतना उत्पन्न करून उठवू शकेल एरव्ही किती मंडळी असली तरी त्या देहावर आणू शकणार नाही.

सारांश साक्षात्कार म्हणजे hypnotism आहे. पण ते higher typeचे आहे. एकदा श्रीकृष्ण व अर्जुन दोघे चालले होते.

शास्त्रस्य गुरुवाक्यस्य सत्यबुद्धयव धारणम् ।

सा कथिता सद्गिर्यया वस्तूपलभ्यते ॥

गुरुची व शिष्याची एवढी तादाम्यता झाली पाहिजे. एकदा मी आजारी होतो. त्यावेळी श्रीभाई त्याच खोलीत पण दुसऱ्या बाजूला झोपत. मध्यरात्रीला मी जागा झालो की लगेच श्रीभाई जागे होत व मग काय पाहिजे ते देत. तसेच श्रीभाईच्या आजारपणात झाले. श्रीभाई जागे झाले की मी जागा होत असे. हे कशाने तर केवळ तादाम्यतेने. त्यायोगे भक्ताच्या घडामोडी भगवंताला व भगवंताच्या भक्ताला समजतात.

तूयावस्थेत खरे सुख आहे पण उन्मनी झाल्याशिवाय मुक्तता नाही.

अमृत केवळ होऊनी राहती । परी सुधामधुरत्व न पाहती ।

अमृत होऊनी रसनमिषे । अमृत सेविती भाग्य पहा कसे ॥

(वा.पं.)

म्हणून स्वामी विवेकानंद म्हणतात I don't want to become sugar but I want to taste sugar. अमृताला अमृताची गोडी नाही. त्यासाठी जिव्हा पाहिजे. जिव्हा म्हणजे शुद्धसत्त्वगुणीवृत्ती. ती हे अमृताचे कैवल्याचे सुख घेण्यास कायम राहिली पाहिजे. ज्या वृत्तीला मी निर्गुण निराकार आहे हा अनुभव झाला पण जे पराभक्ती करतात त्यांना दोन्ही सुख मिळते.

घनाच्या मुखे सिंधूचा बिंदु जैसा ।

मिळे सागरी निर्गुणी मोक्ष तैसा ।

सदा भेटते पावुनि ऐक्यगंगा ।

समुद्रीं असी भक्तिही अंतरंगा ॥(वा.पं.)

पावसाचे थेंब समुद्रात पडले की तो तद्रूप होतो हीच स्थिती सायुज्यंत आहे., पण भक्त म्हणतात की देवा ही मुक्ती तू सर्वानाच देतोस. रावणकंसादी ज्यांनी तुझी विरोधी भक्ती केली त्यांना जी मुक्ती तीच. आम्ही तुझी भक्ती करतो त्यांना देणार का ? तेव्हा आम्हाला मुक्तिवरील जी पराभक्ती ती दे. अर्थात मोक्षाचा त्याग केला पाहिजे. गीता हेच सांगते 'मोक्षसंन्यास योगोनाम अष्टादशोध्यायः' अर्थात मोक्ष म्हणजे निर्गुण मोक्ष त्याचा त्याग करायचा व हीच थोर भक्ती आहे. भगवंताने ह्या भक्तीलाच श्रेष्ठत्व दिले आहे.

य इंद परमं गृह्यं मद्भभतेष्वभिधास्यति ।

भक्ति मिय परां कृत्वा मामेवैष्यत्यसंशयः ॥ (भ.गी.)

माझी भक्ती माझ्या इतर भक्तांना जो सुलभा करून सांगतो तो निःसंशय मलाच येऊन मिळणार. अर्थात गीता ही भक्तिपर आहे हे सिद्धच होते.

पराभक्ती केल्याने जेथे पुराणपुरुष नांदतो त्या अनादिवैकुंठात वास मिळेल. अर्थात ह्या भक्तीला गौणी भक्ती म्हणता येईल. सगुण म्हणजे आम्ही मूर्ती समजतो पण त्याचे रूप कसे आहे तर

अपाणिपादो जवनोग्रहीता पश्यत्यचक्षुःम शृणोत्मकर्णः ।

स एव वेद्यं नच तस्य वेत्ताः तसमाहुरग्रं पुरुषं पुराणम् ॥ (श्रुती)

ही शुद्धसत्त्वगुणी मूर्ती आहे. शुद्धसत्त्वगुण म्हणजे समुद्रावर जसा फेस तसाहा

निर्गुणावर भास आहे. निर्गुणब्रह्म शुद्धसत्त्वगुणीमाया - सगुण ब्रह्म ह्या शक्तीच्या योगे तो हे जग निर्माण करतो व जीवांना आत्मसाक्षात्कार करून देतो. तो मिळविण्यासाठी सर्व खटपट आहे. पण हा शुद्धसत्त्वगुण भगवंताशिवाय कोठे मिळणार नाही. तो मिळाला म्हणजेच भगवंताच्या निर्गुण स्वरूपाची प्राप्ती होईल म्हणून त्याचीच प्रार्थना करावी. तात्पर्य -

तुका म्हणे येथे सत्त्वाचे सामर्थ्य । अहर्निश परमार्थ करावया ॥

प्रयत्न करावे पण यश त्यावरच अवलंबून नाही. प्रयत्नाला ईश्वर कृपेची जोड पाहिजे. कारण -

जरि हा हो कृपा करील नारायण ।

तरि हेंची ज्ञान ब्रह्म होय ॥१॥

कोठोनिया काही न लग आणावे ।

न लगे कोठे जावे तरावया ॥२॥

जरी देव काही धरिल पै चित्ती ।

तरि हेची, होती दिव्यचक्षु ॥३॥

तुका म्हणजे देव दावील आपणा ।

तरी जीवपणा ठाव नाही ॥४॥

म्हणून इतर साधनाच्या भानगडीत पडू नये.

साधने जी आनान । अभक्त सोशिती आपण ।

माझ्या भक्तासाठी गा जाण । मीच साधन सर्वांथी ॥ (ए.भा.)

त्याचीच भक्ती करावी, भजन करावे व त्याला ते द्यायला लावावे. त्याची पाठ सोडू नये. मग त्याला कंटाळा येऊन का होईना ते देईल. कोटूनही आपले काम झाल्याशी कारण. मागण्याचे काम आपले मग पुढचे भगवंताकडे. पण श्रीतु. महाराज म्हणतात देवा जर तुला त्रास होतो तर मला काही देऊ नको.

स्वामीसी संकट पडे ज्या गोष्टीचे ।

काय त्या प्रेमाचे सुख मज ॥१॥

किती भगवंतावर हे प्रेम । ते म्हणतात देवा तुझ्या प्रेमाला मी अधिकारी नाही. कारण मी अत्यंत पापी आहे. तेव्हा मला प्रेम नकोच. कंटाळा येऊन देऊन नकोस देशील तर प्रेमाने दे.

दुखविना चित्त तुझे नारायणा ।

काहीच मागेना तुजपाशी ॥२॥

रिद्धी सिद्धी मोक्ष संपत्ती विलास ।

सोडियेली आस यांची जीवे ॥३॥

प्रेम मागत नाही तर रिद्धी सिद्धी मागते असे तुला वाटेल. पण त्यांची इच्छा मी केव्हाच सोडली आहे. सुखाने जर प्रेम देत असशील तर दे. मी अधिकारी नाही तर मला तसे अधिकारी कर. तोपर्यंत मी थांबेन.

तुका म्हणजे एके वेळी देई भेटी ।

वोरसोनी पोटी आलिंगावे ॥४॥

प्रेम देणे कठीण वाटते तर नको देऊ पण एकच कर ते तुझ्या हातात आहे. एकदा येऊन मला मिठी मार.

भगवंताला असा भक्त कोठे मिळणार ? म्हणून एकदा सोडून अनेक वेळा मिठी मारत असे. तात्पर्य हे प्रेम भगवंताकडे आहे. त्याची कृपा झाली तरच ते प्राप्त होईल. हे प्रेम मिळाल्यावर त्याची बाह्य लक्षणे म्हणजे अष्टभाव. सात भाव उत्पन्न झाले की आठवा प्रलय होतो तो भक्त निचेष्टीत पडतो. ह्याला प्रणिपात म्हणतात.

प्रथम प्रणिपाते करूनी । ते ज्ञान तू जाण म्हणोनी ।

म्हणूकी शरणागती वांचूनी । न पाविजे ज्ञान ॥

शरणागतीचे लक्षण । प्रथम हे की आपण ।

काही नेणे टोणपा अविलक्षण सर्वज्ञ । तू मज उद्धरी ॥

तद्विद्वि प्रणिपातेन परिप्रश्नेन सेवया ।

उपदेक्ष्यंति ते ज्ञानं ज्ञानिनस्तत्त्वदर्शिनः ॥ (भ.गी.)

शुश्रूषा म्हणजे सेवा व श्रवण. ज्याला श्रवणाची आवड आहे तोच सेवा करील. आणि One who wants to become a philosopher first unlearn what he has learned नाहीतर हे शब्दज्ञान अनुभवजन्याच्या आड येईल.

या भावे प्रणिपात । करावा प्रकर्षे शरीराचा निपात । तो दंडवत की अकस्मातः पडे जैसा टोणपा तो टोणपा ढकलिता पडो जाणे । परा पडला तो उठों नेणे । की मस्तकी पद्महस्त बाणे । उठे प्रभादे तयाच्या ॥ अचेतन दड पडला । तो टोणपा सचेतने उचलिला । तैसा जडात्मत्व जाणणार याला । उचली कोण चिदात्मात्वए त्या वांचूनी ॥ (यं.दी.)

जो सचेतन झाला आहे तोच दुसऱ्या अचेतनाला उठवू शकेल. सद्गुरुस हे सामर्थ्य

बुक पोस्ट

प्रति,

द्वारा

सद्भक्ति-प्रसारक मंडळी

श्रीशंकर लॉज, सरस्वतीबाग,
जोगेश्वरी (पूर्व), मुंबई-४०० ०६०.

(वर्ष ९१) आश्विन ते मार्गशीर्ष शके १९४१ - जानेवारी ते मार्च २०२० (संयुक्तांक ४ ते ६)

अनुक्रमणिका

१) संपादकाचे बोल / वृत्तनिवेदन	१
२) आठवण एक साठवण	५
३) गुरुवर्य श्री. भाईचे प्रवचन	६
४) सद्गुरु श्री. दादाभाईचे प्रवचन	१८
५) उत्सव - महोत्सवांतील कार्यक्रम	३४
६) परमप्रिय सद्गुरु श्री. भाईच्या प्रवचनांतील अमृत-कण	३७
७) निवेदन (१)	३१
८) निवेदन (२)	२८